

Director: Carles Santacana

Coordinació i redacció: Albert Gallifa

Consell de Redacció: Joseba Agirreazkuenaga, Ramon Arnabat, Jordi Canal, Josep Casanovas, Antoni Gavaldà, Jesús Millan, Conxita Mir, Joaquim M. Puigvert, Pedro Rújula, Flocel Sabaté, Sebastià Serra, Daniel Solé, Gemma Tribó, Carles Vicente

DIPUTACIÓ DE BARCELONA / L'AVENÇ

(PLECS)

D'HISTÒRIA LOCAL

Els canvis al Baix Llobregat del *desarrollismo* dels seixanta

Ara per ara, l'estudi de la dimensió estrictament política del franquisme és una necessitat historiogràfica i social de primer ordre. Innegable des de la historiografia seriosa, també és cert que les llargues dècades que ocupa la dictadura franquista van suposar canvis socials, econòmics i culturals d'una enorme rellevància. Més encara, en el cas de Catalunya les dècades de 1960 i 1970 van suposar una transformació total de les bases estructurals del país.

Telegràficament: un procés d'immigració d'envergadura, amb importants conseqüències socioculturals; una transformació total del paisatge, des del món urbà i l'aparició d'una àrea metropolitana al voltant de Barcelona fins als despoblament d'àmplies zones rurals; una notable diversificació de l'economia, etcètera.

El Baix Llobregat és un dels espais paradigmàtics on aquests canvis se'ns mostren amb major radicalitat i rapidesa. Una comarca sense un centre definit, amb gran diversitat interna, que va trobar-se amb reptes importantíssims que han condicionat la història més recent, ja que les institucions democràtiques han hagut d'esmerçar molts esforços per a fer-hi front. El dossier que presentem en aquest número vol oferir algunes dades per a aquesta reflexió, i és el fruit del treball de joves investigadors del Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat i del Centre d'Estudis de l'Hospitalet. En primer lloc Agustí G. Larios ens ofereix una panoràmica general, posant l'èmfasi en la resposta social als dèficits generats per la manca de planificació de la dictadura. Després, Miguel Angel Montón analitza el cas de l'Hospitalet de Llobregat, ciutat certament especial, oficialment al marge de la comarca del Baix Llobregat, però que respon a la seva mateixa realitat social i geogràfica, i que esdevé un paradigma dels interessos particulars i l'especulació que van generar el caos urbanístic que tant de mal ha fet al desenvolupament d'aquestes ciutats. Per últim, Miquel Ruiz

Fàbrica de motors dièsel Mataracàs, a Sant Feliu de Llobregat.

aporta una visió comparada de dos petits pobles que van convertir-se en ciutats mitjanes en un lapse de temps molt curt. Sant Joan Despí i Viladecans serveixen, doncs, com a símptomes d'una situació que es va estendre a tota la comarca.

Esperem que aquest dossier resulti d'interès, cridi l'atenció sobre la necessitat d'estudiar l'etapa franquista també des d'aquesta perspectiva social, i sigui útil per oferir algunes dades d'un procés socioeconòmic i cultural que ha condicionat de manera notable la vida de la Catalunya actual.

Carles Santacana